

**UCHWAŁA NR .../...19
RADY MIEJSKIEJ W SOLCU KUJAWSKIM
Z DNIA LISTOPADA 2019 ROKU**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2020-2022

Na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2019, poz. 1111)¹

**RADA MIEJSKA W SOLCU KUJAWSKIM
UCHWAŁA, CO NASTĘPUJE:**

§ 1

Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2020 - 2022 wraz z preliminarzem wydatków, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Solca Kujawskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku.

¹ Zmiany: Dz.U.2019.924; Dz.U.2018.2245

Projekt uchwały przygotowała: Małgorzata Żurek
Projekt uchwały sprawdziła: Iwona Konaszewska – Z-ca Dyrektora MGOPS

Sprawdzono pod względem
formalno - prawnym

Paulina Popielawska-Konecka
RADCA PRAWNY

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR/...../19
RADY MIEJSKIEJ W SOLCU KUJAWSKIM
Z DNIA LISTOPADA 2019 ROKU

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2020-2022

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 i art. 179 pkt. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2020-2022 wyznacza kierunki działań związane z organizowaniem lokalnego systemu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Program przewiduje rozwój działań profilaktycznych mających na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka, zapobieganie pogłębianiu się kryzysu w rodzinie oraz zapewnienie dzieciom ochrony przysługujących im praw i wolności.

Realizacja Programu zakłada, iż w kilkuletniej perspektywie zostanie ograniczona liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, przede wszystkim dzięki współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

W związku z powyższym przyjęcie uchwały jest uzasadnione.

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Solcu Kujawskim

mgr Hanka Stamm

*Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr / /19
Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim
z dnia listopada 2019 roku*

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
DLA
SOLCA KUJAWSKIEGO
NA LATA 2020-2022**

Program opracowany przez
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Solcu Kujawskim

SOLEC KUJAWSKI

2019

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE.....	3
II. PODSTAWA PRAWNA.....	3
III. ORGANIZACJA POMOCY DZIECKU I RODZINIE.....	5
IV. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	5
1. Świadczenia z pomocy społecznej na rzecz dziecka i rodziny.....	7
2. Świadczenia rodzinne.....	7
3. Świadczenie wychowawcze 500 Plus.....	8
4. Świadczenie 300 Plus w ramach programu „Dobry Start”.....	8
5. Fundusz alimentacyjny.....	8
6. Stypendia szkolne.....	8
7. Środowiskowa praca socjalna.....	9
8. Asysta rodzinna.....	9
9. Piecza zastępcza.....	10
10. Opieka nad małym dzieckiem.....	10
11. Procedura “ Niebieskie Karty”.....	11
12. Zagrożenia społeczne dzieci i młodzieży.....	11
V. ZASOBY INSTYTUCJONALNE I SPOŁECZNE.....	13
VI. ZAGROŻENIA SYSTEMU WSPIERANIA RODZINY.....	15
VII. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE.....	15
VIII. ADRESACI PROGRAMU.....	18
IX. REALIZATORZY PROGRAMU.....	18
X. OCZEKIWANE REZULTATY.....	19
XI. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA.....	19
XII. EWALUACJA PROGRAMU.....	19
XIII. PODSUMOWANIE.....	20

I. WPROWADZENIE

Rodzina stanowi jedną z najważniejszych wartości, którą człowiek stawia w swojej hierarchii bowiem jest pierwszym środowiskiem, które powinno zapewnić dziecku bezpieczeństwo. Każdy człowiek dąży do stabilizacji i poczucia, że może liczyć na najbliższych, co z kolei wpływa na poczucie bezpieczeństwa. W rodzinie właśnie dziecko zdobywa doświadczenia, doznaje pierwszych odczuć emocjonalnych, przyswaja sobie obowiązujące wzorce i zasady współżycia, a także utożsamia się ze swoim najbliższym otoczeniem. Wszystko, czego dziecko dowie się w swojej rodzinie staje się podstawą jego światopoglądu.

Jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny i podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, a przede wszystkim dzieci w rodzinie. Nie zawsze rodzice, jako osoby odpowiedzialne za rodzinę potrafią samodzielnie zmienić swoje postępowanie i posiadać siłę sprawczą nad rodziną. Czują się samotni, nieudolni, mają poczucie wykluczenia i bezradności.

Skuteczna pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc im może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemami w rodzinie na poziomie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny, zwany dalej Programem, jest dokumentem wyznaczającym zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania, w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2019 poz. 506).
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018, poz. 998).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2019, poz. 1507 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015, poz. 1390 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2018, poz. 2137 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. 2019, poz. 852 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 4 lipca 2016 r o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "za życiem" (Dz. U. 2019,

- poz. 473).
8. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2019, poz. 1482 ze zm.)
 9. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2019, poz. 1481 ze zm.).
 10. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2018, poz. 2220 ze zm.)
 11. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. 2019, poz. 670 ze zm.)
 12. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (dz. U. 2018, poz. 2134 z zm).
 13. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (dz. U. 2019 poz. 217 ze zm.)
 14. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2018, poz. 1878 ze zm.)

III. ORGANIZACJA POMOCY DZIECKU I RODZINIE

Podział kompetencji w zakresie organizacji pomocy dziecku i rodzinie pomiędzy samorządami.

1. Gmina – wspieranie rodziny
 - a) Profilaktyka
 - b) Praca z rodziną
2. Powiat
 - a) Rodzinna piecza zastępcza
 - b) Instytucjonalna piecza zastępcza
 - c) Usamodzielnienia
3. Samorząd Wojewódzki
 - a) Ośrodek adopcyjny
 - b) Interwencyjny ośrodek preadopcyjny
 - c) Regionalna placówka opiekuńczo- wychowawcza

IV DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo- wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim oraz pedagogów szkolnych sołeckich szkół za rok 2018 r.

W Solcu Kujawskim wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. zamieszkiwało 16 018 mieszkańców. Liczba bezrobotnych w gminie na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła 301 osób, w porównaniu z rokiem poprzednim liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 100 osób.

Ustawa o pomocy społecznej jasno definiuje pomoc społeczną. Zgodnie z art. 2.1 powyższej ustawy “Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.”

Ustawa o pomocy społecznej przewiduje kilkanaście przyczyn ubiegania się świadczenia z pomocy społecznej. Na przestrzeni ostatnich lat wśród dominujących powodów korzystania z pomocy społecznej znajdują się: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność i bezrobocie.

Tabela 1. Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2018 roku w odniesieniu do roku 2017. Powody przyznawania pomocy mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie sumują się.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	2017 rok		2018 rok	
Ubóstwo	229	520	199	449
Bezrobocie	161	424	123	312
Długotrwała lub ciężka choroba	254	397	284	446
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	131	500	120	442
Niepełnosprawność	155	287	165	307
Alkoholizm	46	59	43	51
Bezdomność	19	25	19	29

Potrzeba ochrony macierzyństwa	45	236	39	212
Przemoc w rodzinie	1	5	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	3	3
Zdarzenie losowe	7	18	1	1
Sytuacja kryzysowa	1	2	0	0
Narkomania	3	3	3	3

Z danych w tabeli wynika, że powody przyznania pomocy utrzymują się na podobnym poziomie, z delikatną tendencją spadkową. Nastąpił jeden, znaczący spadek wartości powodu, który brany jest pod uwagę przy przyznawaniu świadczeń z pomocy społecznej, którym jest „bezrobocie”. Odzwierciedleniem tego jest ogólny spadek bezrobocia w mieście, co jest wynikiem spadku stopy bezrobocia w mieście.

Na sytuację finansową społeczeństwa wpływa sytuacja gospodarcza kraju, w tym realizacja świadczeń 500 plus i 300 plus. Są osoby, które po otrzymaniu wspomnianych świadczeń, zrezygnowały ze świadczeń z pomocy społecznej, stąd też zauważalny jest spadek ogólnej liczby rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych w odniesieniu do roku poprzedniego.

Niezmiennie na wysokim poziomie utrzymuje się „długotrwała lub ciężka choroba”, przodująca również w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zaznaczyć należy, że wiele osób i rodzin dotkniętych jest wieloma dysfunkcjami. W związku z występowaniem licznych problemów w rodzinach i utrzymywaniu się ich na wysokim poziomie, Ośrodek stara się dostosowywać do potrzeb, w celu minimalizacji występowania w/w zjawisk.

Tabela 2. Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2017 r.		2018 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem	593	1244	643	1 334
O liczbie osób 1	294	294	321	321
2	135	270	159	318
3	58	174	61	183
4	52	208	45	180
5	33	165	31	155
6 i więcej	21	133	26	177
Rodziny z dziećmi ogółem	174	681	161	653
O liczbie dzieci 1	68	198	59	171
2	64	253	53	201
3	24	118	28	140
4	12	71	13	84
5	4	26	6	41
6	2	15	1	8
7 i więcej	0	0	1	8
Rodziny emerytów i rencistów	161	231	182	262

W 2018 r. zdecydowanie największą grupę świadczeniobiorców stanowiły osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe, wskaźnik klientów wynosił 49,92% wszystkich gospodarstw korzystających z pomocy społecznej, w drugiej kolejności 24,73% stanowiły gospodarstwa dwuosobowe. Nieznacznie spadła liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej. Wzrosła natomiast grupa rodzin emerytów i rencistów, która stanowiła 28,30% ogółu rodzin.

1. Świadczenia z pomocy społecznej na rzecz dzieci i rodziny

a/ Zasiłki stałe – wypłacono 551 świadczeń 52 rodzinom.

b/ Zasiłki okresowe – wypłacono 557 świadczeń 117 rodzinom. Wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej wynosiła - 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.

c/ Zasiłki celowe i w naturze (w tym specjalne zasiłki celowe) przyznawane były najczęściej na zakup: żywności, odzieży i obuwia, opału, leków, środków czystości oraz dofinansowania do rachunków za gaz i energię elektryczną, w uzasadnionych sytuacjach przyznawane były także z powodu zdarzenia losowego. 275 rodzin otrzymało zasiłek celowy i w naturze, w tym 1 z tytułu zdarzenia losowego. W ramach tych zasiłków wypłacano specjalne zasiłki celowe, które otrzymały 104 rodziny.

d/ „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim pomocą objęto 573 osoby. Liczba osób objętych tą formą wsparcia w stosunku do roku poprzedniego spadła o 11%.

Środki wydatkowano na następujące formy pomocy:

- zakup posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach – 153 osób,
- zakup posiłków dla dorosłych – 32 osoby,
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności – 516 osób.

W porównaniu z rokiem 2017 o 12% spadła liczba świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności, z jednoczesnym spadkiem o 14,5% liczba zakupionych posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach.

e/ Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w 2018 r. na podstawie decyzji administracyjnych objęto 17 rodzin, w tym 20 dzieci. Były one objęte wsparciem pedagoga, rehabilitanta lub logopedy. Liczba świadczeń wyniosła 1673 godzin. Jakość realizacji usług objęta była kontrolą pracowników merytorycznych Ośrodka.

2. Świadczenia rodzinne

Zadania określone ustawą o świadczeniach rodzinnych w szczególności przyznanie oraz wypłatę niżej wymienionych świadczeń.

W 2018 r. świadczeniami rodzinnymi objęto 844 rodziny:

- zasiłki i dodatki do zasiłków rodzinnych otrzymało 428 rodzin;
- świadczenia opiekuńcze otrzymało 75 rodzin;
- zasiłek pielęgnacyjny przysługujący osobie do 16 roku życia otrzymało 97 dzieci;

- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności 136 osób;
- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed ukończeniem 21 roku życia 111 osób;
- zasiłek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 roku życia – 12 osób;

Łącznie w 2018 r. wydano 1364 decyzji administracyjnych, na podstawie których wypłacono 16 077 świadczeń, z czego m.in.:

- 10 725 świadczeń – zasiłki rodzinne i dodatki,
- 131 świadczenia - jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- 766 świadczenia - świadczenia pielęgnacyjne,
- 41 świadczeń – zasiłki dla opiekunów,
- 55 świadczeń – specjalne zasiłki opiekuńcze,
- 451 świadczenia – świadczenia rodzicielskie,
- 3908 świadczeń – zasiłki pielęgnacyjne.

3. Świadczenie wychowawcze 500 Plus

W 2018 r. kontynuowano realizację świadczenia wychowawczego w ramach Programu „Rodzina 500 plus”. W okresie sprawozdawczym wypłacono 18 091 świadczeń wychowawczych. Świadczenia zostały wypłacone na 1399 dzieci wychowujących się w 1211 rodzinach. W ramach tego świadczenia wydano 1374 decyzji.

4. Świadczenie 300 Plus w ramach programu „Dobry Start”

Od września 2018 r. realizowany był program „Dobry Start”, tzw. świadczenie 300 plus. W ramach tego programu świadczenia trafiły do 1 451 rodzin.

5. Fundusz alimentacyjny

W 2018 r. pomocą w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objęto 103 rodziny. Wypłacono 1 588 świadczeń. Wydano w sprawie funduszu alimentacyjnego 166 decyzji.

6. Stypendia szkolne

Gmina Solec Kujawski realizuje zadania wynikające z ustawy o systemie oświaty przyznając pomoc materialną o charakterze socjalnym (stypendia szkolne i zasiłki szkolne).

W 2018 r. dla 214 uczniów przyznano stypendium szkolne oraz dla 4 uczniów przyznano dwukrotnie zasiłek szkolny, w tym:

- na okres od stycznia do czerwca stypendium szkolne przyznane zostało 115 uczniom i zasiłki szkolne dla 4 uczniów.
- na okres od września do grudnia stypendium szkolne przyznano 99 uczniom, oraz zasiłki szkolne dla 4 uczniów.

Wychowaniem przedszkolnym objęte były dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat, natomiast do oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych przyjmowane były dzieci w wieku 5 - 7 lat.

7. Środowiskowa praca socjalna

Wsparcie dziecka i rodziny w środowisku opierało się głównie na prowadzonej z rodziną pracy socjalnej, w ramach której rodziny mogły korzystać z takich instrumentów jak: poradnictwo specjalistyczne, grupy wsparcia, praca asystenta rodziny w środowisku oraz praca zespołów interdyscyplinarnych.

Praca socjalna to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia, w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Problemy nie powinny być rozwiązywane w oderwaniu od sytuacji rodziny. Ważne jest, by podejście do sprawy rodziny objętej pracą socjalną było systemowe, skoncentrowane na wszystkich członkach rodziny, w oparciu o całościowe i komplementarne rozwiązywanie problemów.

W 2018 roku 120 rodzin objętych było pracą socjalną z powodu problemów opiekuńczo-wychowawczych, z czego 40 rodzin otrzymało wsparcie asystenta rodziny, 54 rodziny dostały wsparcie w formie wzmocnionej pracy socjalnej, a 26 rodzin objętych było monitoringiem pracowników socjalnych.

W 2018 roku pracownicy socjalni skierowali 10 spraw do Sądu w celu rozeznania sytuacji 23 dzieci w rodzinie.

Od pedagogów szkół z terenu Solca Kujawskiego pozyskano informację, że 85 dzieci pozbawionych było odpowiedniej opieki w rodzinie.

Po dokonaniu analizy rodzin ustalono, że podane przez pedagogów szkolne dzieci, które były pozbawione odpowiedniej opieki w rodzinie, znane były pracownikom Ośrodka. Wychowywały się one w rodzinach objętych pomocą i wsparciem pracowników socjalnych w Solcu Kujawskim, którzy dokładali wszelkich starań, aby ta sytuacja uległa zmianie.

8. Asysta rodzinna

Asysta rodzinna jest to zadanie realizowane w Ośrodku Pomocy Społecznej na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.). Jest to forma pomocy skierowana do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ramach asysty praca prowadzona była przede wszystkim w środowisku rodziny. Polegała ona również na nawiązaniu współpracy ze służbami, które działają na rzecz rodziny np.: placówki oświatowe, poradnie zdrowia, policja, kurator.

W 2018 r. w Ośrodku zatrudnionych było 3 asystentów rodziny w ramach pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, którzy wspierali 40 rodzin, w których wychowywało się łącznie 100 dzieci.

Wśród rodzin objętych asystą rodzinną były:

- rodziny niepełne – 18,
- rodziny pełne – 9,
- konkubinaty – 13.

W 2018 r. współpracę z asystentem rodziny zakończyło 14 rodzin ze względu na:

- zaprzestanie współpracy rodziny z asystentem rodziny – 7,
- brak efektów pracy – 4,
- osiągnięcie celu – 3.

Zobowiązanie do współpracy z asystentem rodziny Sąd orzekł w przypadku 15 rodzin.

Asystent rodziny jest osobą, która pracując regularnie z rodziną, prowadzi trening budżetowy, trening prowadzenia gospodarstwa domowego, a także trening kompetencji wychowawczych. Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny charakteryzowały się bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Za największy sukces pracowników socjalnych i asystentów rodziny w roku 2018 można uznać fakt powrotu 4 dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego. Systematyczna praca z rodziną, szczególnie tą, w której występują liczne dysfunkcje w wielu przypadkach pozwoliła zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. W niektórych rodzinach zaobserwowano poprawę w codziennym funkcjonowaniu, gdzie przykładem może być wdrożenie nawyku dbania o higienę osobistą i czystość mieszkania, wdrożenie nawyku realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci.

W ramach pracy asystenta udało się zdiagnozować wiele dzieci i rozpocząć ich leczenie. Asystenci wspierali również rodziny w załatwianiu spraw urzędowych, uczyli zarządzania budżetem domowym oraz zachęcali do podjęcia aktywności zawodowej.

Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym miały zapewnioną opiekę przez pięć dni w tygodniu, w godzinach popołudniowych, w ramach działalności Punktu „Światelko”. Podczas pobytu w punkcie dzieci otrzymywały posiłek, uczestniczyły w zajęciach socjoterapeutycznych, grach i zabawach. Otrzymały też wsparcie w odrabianiu zadań domowych. Uczestniczyły w licznych wyjazdach, wycieczkach i imprezach okolicznościowych.

9. Piecza zastępcza

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- w pierwszym roku pobytu dziecka gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, w drugim roku ponosić będzie 30%, a w trzecim i następnych latach 50%.

W 2018 r. Ośrodek ponosił częściową odpłatność za 33 dzieci (narastająco) umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym:

- w placówce opiekuńczo-wychowawczej 6 dzieci;
- w zawodowej rodzinie zastępczej 3 dzieci;
- w spokrewnionej rodzinie zastępczej 24 dzieci;

Każde „wyrwanie” dziecka ze środowiska rodzinnego najtrudniejsze jest zawsze dla dziecka, dlatego pozytywną zmianą jest tendencja do umieszczania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych oraz w spokrewnionych rodzinach zastępczych, które dają dziecku namiastkę życia rodzinnego, a czasami stają się tą prawdziwą rodziną dającą poczucie miłości i bezpieczeństwa. W roku 2018 zdecydowana większość dzieci przebywała w spokrewnionej rodzinie zastępczej co zmniejszyło traumatyczne przeżycia dzieci, które zostały odebrane rodzicom. Dzięki systematycznej pracy asystentów rodziny i pracowników socjalnych z rodzinami, w roku 2018 czworo dzieci powróciło z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

10. Opieka nad małym dzieckiem

W polityce społecznej kwestia opieki nad małym dzieckiem traktowana jest w sposób szczególny. Działalność na rzecz dzieci skupia się przede wszystkim na obronie ich praw i wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu między innymi do oświaty, wypoczynku oraz ochrony w obliczu różnych zagrożeń życiowych.

W 2018 r. wyniku przeprowadzonego naboru do przedszkoli publicznych i oddziałów przedszkolnych zostało przyjętych łącznie 252 dzieci, w tym:

- 172 dzieci do Przedszkola Publicznego nr 1 „Promyczek”,
- 43 dzieci do Oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej nr 1,
- 23 dzieci do Oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej nr 4,
- 14 dzieci do Przedszkola Publicznego „Dinuś”.

Ponadto, na terenie Gminy Solec Kujawski funkcjonowały placówki niepubliczne realizujące wychowanie przedszkolne. Łącznie do tych placówek przyjęto 242 dzieci, w tym:

- 168 dzieci do Przedszkola Niepublicznego „Reksio”,
- 74 dzieci do Ochronki Zgromadzenia Sióstr Służebniczek BDNP Niepubliczne Przedszkole.

Łączna liczba dzieci przyjętych do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych wyniosła 494.

W celu zapewnienia opieki młodszym dzieciom, funkcjonował żłobek, przyjmujący dzieci w wieku 0-3 lata. W wyniku przeprowadzonych naborów do tego rodzaju placówki, przyjęto łącznie:

- 80 dzieci do Niepublicznego Żłobka „Kubusiowy Zakątek”.

11. Procedura „Niebieskie Karty”

W rodzinie, w której wystąpił problem przemocy prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”, która nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i prowadzonych przez grupy robocze i Zespół Interdyscyplinarny, czyli zespół osób będących przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia.

Rodziny, w których występuje problem przemocy uzyskują kompleksową pomoc, która zakładała prowadzenie działań profilaktycznych oraz udzielanie specjalistycznej pomocy członkom rodziny, która dotknięta jest problemem przemocy domowej.

Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” – ogółem 121,

w tym NK z 2017 roku – 35,

NK z 2018 roku – 86.

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” – 66.

Liczba osób w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” – 226, w tym liczba dzieci – 73.

Liczba osób doświadczających przemocy – 80, w tym:

- kobiety – 57,
- mężczyźni – 10,
- małoletni – 13.

W okresie sprawozdawczym miały miejsca 3 interwencje z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – odebranie dzieci z rodziny w związku z zagrożeniem zdrowia lub życia. W wyniku tych interwencji 5 dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej. W danym okresie żadna z osób doznających przemocy w rodzinie nie wymagała pomocy w formie skierowania do Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy.

12. Zagrożenia społeczne dzieci i młodzieży

Dokonując diagnozy problemów społecznych dotyczących dzieci przeprowadzono także rozeznanie wśród wszystkich placówek edukacyjnych na terenie miasta Solec Kujawski. Pedagodzy i dyrektorzy szkół jako dominujący problem wymienili: cyberprzemoc oraz agresję słowną i wulgarne słownictwo dzieci i młodzieży, niską motywację u uczniów do nauki, zagrożenie stosowania używek. Natomiast ze strony rodziców – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, brak zainteresowania rodziców problemami dziecka często tłumaczona brakiem czasu. W dalszej kolejności wymieniano wagary, problemy emocjonalne dzieci, alkoholizm rodziców.

Pedagodzy szkolni, podając poniższe dane opierali się na oficjalnie zgłoszonych i wykrytych przypadkach.

Tabela 2. Analiza częstotliwości występowania zagrożenia patologią wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz kryteria nieprzystosowania społecznego występujące na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski.

L.p.	Zagrożenia demoralizacją i patologią w roku szkolnym 2013/2014	Zespół Szkół	SP Nr 4	GP Nr 2	ZSOiZ
		585 uczniów	788 uczniów	291 uczniów	237 uczniów
1	brak odpowiedniej opieki w rodzinie	45	40	10	3
2	nadzór kuratora sądowego	21	16	2	2
3	nadużywanie alkoholu w rodzinie	28	15	3	2
4	przemoc fizyczna wobec dzieci	8	0	0	0
5	konflikty rodzinne	36	0	3	4
6	agresja wobec innych uczniów	30	30	5	1
7	wandalizm	7	0	0	0
8	wymuszenia pieniędzy (rzeczy)	1	0	0	0
9	uczestnictwo w grupach nieformalnych	0	0	0	3
10	wagary	25	3	8	37
11	spożywanie alkoholu	2	0	0	27
12	palenie papierosów	14	0	6	49
13	używanie narkotyków	2	0	0	8

Rodzice przeżywający trudności opiekuńczo-wychowawcze, mieli możliwość skorzystania z pomocy psychologów i pedagogów pracujących w szkołach na terenie Solca Kujawskiego.

Z porad i wsparcia psychologicznego oraz pedagogicznego skorzystało ogółem 586 dzieci, w tym:

- w Szkole Podstawowej nr 4 - 350 uczniów,
- w Gimnazjum Publicznym Nr 2 – 36 uczniów,
- w Szkole Podstawowej Nr 1– 200 dzieci.

V. ZASOBY INSTYTUCJONALNE I SPOŁECZNE

1. Jednym z najważniejszych zasobów w systemie wspierania rodziny jest współpraca lokalnych instytucji, tj.:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Urząd Miejski w Solcu Kujawskim,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariat Policji,
- Szkoła Podstawowa Nr 4,
- Szkoła Podstawowa Nr 1,
- Przedszkola publiczne i niepubliczne,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych,
- Sockie Centrum Kultury,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Przychodnia „Solmed”,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej- Przychodnia Rodzinna,
- Stowarzyszenie Wspierania Rodzin,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Delfin”,
- Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy.

2. W związku z różnymi problemami, z jakimi borykają się mieszkańcy miasta i gminy Solec Kujawski utworzono szereg form wsparcia dla tych osób.

a/ Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym - którego głównym założeniem jest udzielanie osobom potrzebującym fachowych informacji na temat choroby alkoholowej oraz informacji o możliwościach i formach terapii. Duży nacisk kładzie się na motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego.

b/ Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - udzielający niezbędnej wiedzy i informacji na temat przemocy, porad prawnych, pomocy w formułowaniu pism urzędowych. Uwzględnia również udzielanie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego.

c/ Punkt Konsultacyjny ds. przeciwdziałania narkomanii - którego celem jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii. Wsparcie to kierowane jest dla dzieci, młodzieży i dorosłych, którzy korzystać mogą z pomocy psychopedagogicznej, konsultacji i skierowania do placówki terapeutycznej.

d/ Punkt Konsultacyjny dla osób współuzależnionych – wsparcie i pomoc uzyskują osoby, które żyją w długotrwałym stresie spowodowanym piciem osoby bliskiej i wyczerpały własne możliwości skutecznego działania nakierowanego na rozwiązanie swojego problemu.

e/ Punkt „Świąteczko”- jest to miejsce dla 20 dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, w których mogą otrzymać wsparcie psychologiczne i pedagogiczne.

f/ Konsultacje psychiatry – porady lekarza psychiatry dla osób potrzebujących tej formy wsparcia.

g/ Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratora sądowego oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie w celu przeciwdziałania temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

3. W Solcu Kujawskim realizowane są również Programy mające poprawić funkcjonowanie i ochronę rodziny.

a/ Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski, którego celem jest ograniczenie spożywania alkoholu i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.

Do zadań programu należy:

- ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu,
- ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego związanych z alkoholem, w tym ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
- ograniczenie skali zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież,
- ograniczenie przypadków naruszeń prawa lub innych zakłóceń życia publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu,
- ograniczenie dostępności alkoholu,
- tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu,
- ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom,
- zmniejszenie dostępności i zmiana struktury spożywanego alkoholu,
- poprawa jakości działań podmiotów realizujących gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

b/ Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski, którego głównym celem jest wypracowanie coraz skuteczniejszych metod rozpoznawania problemu i podejmowania interwencji oraz pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe odnoszą się do całego systemu zapobiegania, zwalczania i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, tym samym stanowią strategię postępowania wobec problemu przemocy w rodzinie. Program realizowany jest wielopoziomowo przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

c/ Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Solec Kujawski, którego głównym celem jest ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych poprzez realizację następujących zadań:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,

- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

VI. ZAGROŻENIA SYSTEMU WSPIERANIA RODZINY

1. Zagrożenia instytucjonalne:

- ograniczenia ze strony finansowej, np. brak zatrudnienia odpowiedniej liczby kadry, w tym asystentów rodziny,
- niespójność przepisów oraz ich niedostosowanie do faktycznych potrzeb,
- niewystarczająca komunikacja między różnymi służbami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz dzieci i rodziny,
- brak wystarczającej oferty specjalistycznych usług, np. usługi psychiatry dziecięcego, psychologa, mediacji,
- długie procedury i biurokratyzacja.

2. Zagrożenia ze strony rodziny:

- system wychowania bez zasad i wymagań,
- osłabienie wartości rodzinnych, zachwianie relacji rodzice – dzieci,
- konsumpcyjny styl życia, bez wartości,
- szkodliwe wzorce,
- polaryzacja społeczeństwa –zwiększenie dystansu, pomiędzy biednymi a bogatymi.

VII. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Cel główny:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

2. Cel szczegółowy I

Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej wzmocnieniu rodziny w wypełnianiu przez nią funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

L.p.	Zadania	Podmiot realizujący	Wskaźniki
1	Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem i marginalizacją.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Instytucje ochrony zdrowia.	Liczba rodzin objętych monitoringiem i wsparciem w postaci pracy socjalnej.
2	Realizacja projektów, kampanii społecznych, grup wsparcia, mających na celu podnoszenie	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Organizacje pozarządowe.	Liczba projektów. Liczba odbiorców /uczestników.

	kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.	Placówki oświatowe, kulturalne i sportowe.	
3	Wspieranie rodziców w wychowaniu i edukacji dzieci oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Szkoły i przedszkola. Organizacje pozarządowe. Soleckie Centrum Kultury. Ośrodek Sportu i Rekreacji.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych. Rodzaje ofert.
4	Współpraca z Sądem Rodzinnym w przypadku niepokojących sygnałów zaniedbywania dzieci.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Kuratorzy zawodowi i społeczni. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VI Wydział Rodzinny i Nieletnich. Szkoły.	Liczba wniosków o wgląd w sytuację dziecka. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora.
5	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci.	Instytucje ochrony zdrowia. Placówki oświatowe. Organizacje pozarządowe. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba dzieci objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi. Liczba dzieci niepełnosprawnych objętych wsparciem i pomocą instytucji.
6	Wspieranie idei wolontariatu na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin/dzieci.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Organizacje pozarządowe.	Liczba wolontariuszy. Liczba rodzin/dzieci które otrzymały pomoc wolontariuszy.
7	Podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, studiach podyplomowych.	Przedstawiciele instytucji pracujących na rzecz rodzin /dzieci.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, konferencjach, warsztatach.

3. Cel szczegółowy II

Wspieranie rodzin przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny.

L.p.	Zadania	Podmiot realizujący	Wskaźniki
1	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin z dziećmi, które skorzystały z pomocy finansowej i rzeczowej.
2	Objęcie dożywianiem uczniów szkół i dzieci w przedszkolach.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba dzieci objętych dożywianiem.

		Placówki oświatowe.	
3	Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiek.-wych. w formie wsparcia asystenta rodziny i obejmowanie pomocą rodziny wspierającej.	Miejsko-Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta, w tym liczba dzieci w tych rodzinach. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
4	Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Urząd Miasta i Gminy.	Kwota przeznaczona na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
5	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych pomocą rodziny wspierającej.
6	Motywowanie członków rodzin do niwelowania własnych dysfunkcji i zabezpieczenie pomocy specjalistycznej w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność).	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół Interdyscyplinarny /grupy robocze. Policja. Punkty Konsultacyjne przy MGOPS. Szkoły.	Liczba wniosków do GKRPA o leczenie odwykowe. Liczba osób, które skorzystały z terapii, grup wsparcia, wizyty w Punkcie Konsultacyjnym. Liczba dzieci objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi. Liczba dzieci objętych wsparciem pedagogicznym i psychologicznym.
7	Zapewnienie miejsc w przedszkolach i żłobkach.	Placówki oświatowe. Urząd Miasta i Gminy	Liczba miejsc. Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsca.
8	Zapewnienie schronienia rodzinom/dzieciom doznającym przemocy w rodzinie.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba prowadzonej procedury „Niebieskie Karty”. Liczba rodzin/osób doznających przemocy w rodzinie. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie schronienia. Liczba dzieci odebranych z rodziny w związku z

			zagrożeniem zdrowia lub życia (art 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).
--	--	--	--

4. Cel szczegółowy III

Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

L.p.	Zadania	Podmiot realizujący	Wskaźniki
1	Wsparcie rodziców, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej lub powróciły do rodziny biologicznej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Powiatowe centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej.
2	Udział pracowników socjalnych w Zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy.	Liczba spotkań zespołów.
3	Współpraca z koordynatorami pieczy zastępczej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy. Placówki opiek.-wychow.	Liczba wspólnie sporządzonych planów pracy z rodziną.

VIII. ADRESACI PROGRAMU

Niniejszy Program adresowany jest do rodzin mieszkających na terenie Gminy Solec Kujawski przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (rodziny dotknięte bezrobociem, ubogie, doświadczające przemocy domowej i uzależnień, małe matki, małe ojcowie oraz rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia swoim i dzieci, zdarzeniami losowymi jak również sytuacjami kryzysowymi, itp.), zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska.

Część działań skierowana jest również do specjalistów, przedstawicieli instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordinowanie, organizowanie i inicjowanie działań w ramach Programu, należy do zadań Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim, jednak założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2020-2022 realizowane będą przez wszystkie instytucje, placówki i organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania i których udziałem powinno stać się budowanie spójnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

X. OCZEKIWANE REZULTATY

Spodziewanymi rezultatami realizowanego Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego w latach 2020-2022 są:

- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy,
- stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania,
- konsolidacja działań różnych instytucji i organizacji, pracujących na rzecz rodziny,
- podniesienie i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,
- reintegracja rodziny naturalnej.

XI. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Zadania wynikające z programu finansowane będą z następujących źródeł:

- budżet gminy,
- środki budżetu Państwa (w tym z rządowych programów),
- inne środki (w tym z Unii Europejskiej).

XII. EWALUACJA PROGRAMU

1. Gminny Program Wspierania Rodziny w Solcu Kujawskim na lata 2020-2022 będzie podlegać ocenie. Zostanie ona dokonana w czasie jego realizacji, jak również tuż po zakończeniu. Celem ewaluacji jest wskazanie sukcesów i pozytywnych zmian osiągniętych dzięki wprowadzeniu Programu, jak również refleksja nad tymi jego aspektami, które w przyszłości będą wymagały większej uwagi i modyfikacji. Proces analizy jakości zaproponowanego programu będzie źródłem niezbędnych informacji i praktycznych wskazówek, które posłużą do udoskonalania działań w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną w Solcu Kujawskim.

2. W terminie do 31 marca każdego roku Burmistrz składa Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

3. Ewaluacja będzie opierać się na analizie osiągniętych wskaźników realizacji zadań i określi:

- poziom skuteczności i użyteczności przyjętego Programu w systemie wspierania rodziny,
- stopień realizacji celu głównego oraz złożonych celów szczegółowych na poszczególnych etapach programu,
- przydatność oraz jakość metod i strategii zastosowanych w realizacji poszczególnych celów programu,
- stopień zaangażowania i nakładów zainwestowanych przez poszczególnych realizatorów zadań i ich współpracowników.

XIII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Solcu Kujawskim na lata 2020-2022 zawiera najważniejsze cele i kierunki pracy z rodzinami. Działania te mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji powołanych do pomocy rodzinie przy założeniu współpracy i współdziałania ze strony tych rodzin. Osiągnięcie tak zakładanych celów w znacznej mierze jest zależne od członków rodzin, ich motywacji do zmiany zaistniałej sytuacji i przezwyciężenia trudności.